

ASPECTE PRIVIND CONTRIBUȚIA POPULAȚIEI JUDEȚULUI HUNEDOARA LA SUSȚINEREA EFORTULUI ROMÂNIEI ÎN RĂZBOIUL ANTIHITLERIST

EMERIC HOROVITZ

Perioada cuprinsă între 23 August 1944 și 9 Mai 1945 reprezintă pentru istoria patriei noastre o pagină glorioasă a luptei plină de abnegație și eroism a întregului popor care, la chemarea P.C.R., a purtat numeroase și grele bătălii pentru înfringerea fascismului și așezarea temelilor României libere, independente, înfloritoare.

„Imediat după 23 August 1944 — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — P.C.R. a trecut la organizarea eforturilor întregului popor pentru participarea la războiul antifascist. Lozinca „Totul pentru front, totul pentru victorie“ a unit poporul român în uriașul efort de război pentru eliberarea deplină a țării, pentru participarea, alături de Uniunea Sovietică, la eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei pînă la zdrobirea totală a hitlerismului”¹.

Mobilizate și însuflețite de P.C.R., masele populare din județul Hunedoara, alături de cele din întreaga țară, au contribuit cu entuziasm la refacerea economiei naționale, la sprijinirea materială și moral-politică a luptătorilor de pe front.

La marile manifestări ale minerilor, la adunările populare ale feroviarilor sau muncitorilor metalurgiști, la acțiunile de masă ale țăranilor hunedoreni, se exprima hotărîrea ca fiecare tonă de cărbune sau minereu extras în plus, fiecare tonă de fontă turnată sau prelucrată, fiecare vagon reparat sau ogor însămînțat să reprezinte o contribuție la sprijinirea frontului, a cauzei nobile pentru care lupta noastră.

Minerii Văii Jiului au răspuns cu mult entuziasm patriotic și au hotărît să lucreze 8 ore pentru ostașii de pe front, iar suma de 14.000.000 lei, retribuirea muncii prestate, să fie folosită pentru aprovizionarea frontului. Deși propria lor aprovizionare cu alimente și îmbrăcăminte era precară, „exemplul lor se adaugă — scria ziarul „Scînteia“ — lungului șir de acțiuni patriotice pe care le aduce astăzi tot poporul român, pentru grăbirea victoriei care va însemna începutul unei vieți libere și înfloritoare”².

Urmînd exemplul minerilor din Valea Jiului, syndicatele și organizațiile de masă din Deva, la cîteva zile doar de la lansarea acțiunii: „Totul pentru front!...” au consemnat dorința muncitorilor și funcționarilor de a dona pentru front retribuirea lor pe o oră, pentru un interval

¹ Nicolae Ceaușescu, *România pe drumul construirii societății socialiste multilaterale dezvoltate*, vol. 10, Ed. politică, București, 1974, p. 624—625.

² *Scînteia*, an II, nr. 182 din 31 martie 1945.

de o săptămână, avind următoarele realizări imediate: Sindicatul alimentar 294.721 lei; Sindicatul constructorilor 177.948 lei; Sindicatul funcționarilor publici 113.790 lei; Sindicatul funcționarilor particulari 79.960 lei; Sindicatul îmbrăcăminte 53.364 lei; Sindicatul tipografilor 23.000 lei; Sindicatul metalurgist 17.688 lei; Uniunea Populară Maghiară 10.000 lei. Totalul sumei s-a ridicat la 770.471 lei³.

La adunarea populară organizată la Orăștie de către F.N.D., în 18 februarie 1945, în cadrul moțiunii votate, se hotărăsc următoarele:

„a) Cetățenii din orașul și plasa Orăștie sînt hotărîți a lupta pentru mărirea la maximum a eforturilor de război, pentru nimicirea totală a hitlerismului... pentru dobîndirea unei păci victorioase și grabnice.

b) Toți cetățenii, din oraș și plasă vor depune toate eforturile pentru majorarea producției, muncitorii în fabrici, iar plugarii nu vor lăsa nici un petec de pămînt nelucrat la primăvară⁴. Primii care au răspuns prin fapte acestor angajamente au fost muncitorii de la uzinele din Cugir care au donat din salariile lor suma de 3.000.000 lei pentru ajutorarea frontului⁵.

Organele și organizațiile de partid din județul Hunedoara au manifestat o deosebită grijă în acțiunea de aprovizionare, pe multiple planuri, a frontului. Comitetele P.C.R. au repartizat numeroși activiști care aveau sarcina organizării Apărării Patriotice în toate plășile, centrele muncitorești și alte localități ale județului, precum și misiunea de a activa pe linia acestei organizații⁶. „Pentru ca soldații de pe front — glăsuia un apel al Comitetului județean al Apărării Patriotice — să simtă în spatele lor dragostea și ajutorul întregului popor, pentru ca răniții care au luptat pentru eliberarea Ardealului să simtă îngrijirea frățească ce trebuie dată luptătorilor pentru libertate și democrație, trebuie să sprijiniți această luptă⁷”.

Organizația „Apărarea Patriotică”, alături de celelalte organizații democratice conduse de Partidul Comunist Român, și-a intensificat activitatea după 6 martie 1945 o dată cu instalarea la cîrma țării a guvernului de largă concentrare democratică Dr. Petru Groza⁸.

Campania „Totul pentru front, totul pentru victorie!” a avut un ecou deosebit de mare în rîndul maselor. Oamenii muncii cu cele mai modeste venituri se grăbeau să contribuie la ajutorarea luptătorilor de pe front, a văduvelor și orfanilor de război, a tuturor militanților antifasciști. Desprindem dintr-un document al vremii date și aspecte privind participarea activă a oamenilor muncii din orașul Hunedoara, la sprijinirea luptei pe frontul antifascist: „Organizația „Apărarea Patriotică” din orașul Hunedoara — se spune în documentul primăriei hunedorene — s-a înființat la 19 ian. 1945. Prima campanie a fost „Totul pentru front, totul pentru victorie!”. S-a realizat stringerea unei sume de 3.400.000 lei în acest scop. Din această sumă cea mai mare parte s-a trimis la centru pentru oara-

³ *Zori noi*, an II, nr. 29 din 25 martie 1945.

⁴ *Idem*, nr. 13/1945.

⁵ *Idem*, nr. 33/1945.

⁶ Arh. Com. jud. P.C.R. Hunedoara, fond nr. 5, dos. 533, fila 0122.

⁷ Arh. ISISP, cota K, XXIX—14.

⁸ O. Matichescu, *Apărarea patriotică*, Ed. Științifică, București, 1971, p. 166.

vanele ce s-au dus în prima linie a frontului... cu alimente și cadouri pentru soldați, restul a fost folosit pentru răniții din spitalul de la Deva și ajutorarea văduvelor de război din localitate⁹.

Sprrijinirea materială și morală a frontului nu era ocazionată doar de momente de conjunctură, ci era o preocupare permanentă a organelor și organizațiilor de partid, ale „Apărării Patriotice” și ale celorlalte organizații de masă, ale autorităților de stat în fruntea cărora se găseau reprezentanți ai Frontului Național Democrat, care orientau și mobilizau populația la o participare activă.

Încă în primele zile ale anului 1945 în presa locală a apărut articolul, semnificativ intitulat „Totul pentru front, totul pentru victorie”, semnat de prefectul județului — comunistul Augustin Almășan — în care, adresându-se populației județului, se spunea: „Noi, în județul Hunedoara am fost scutiți de urgia nimicitoare a căminelor noastre de către hordurile hitleriste. Am rămas cu toții la vetrele noastre... Sîntem la adăpost. Sîntem într-o situație fericită față de iubita noastră Moldova și Ardealul nostru scump de Nord, unde frații noștri au avut așa de mult de suferit. A da pentru armată nu este o datorie impusă, este o cinste care ni se face...”¹⁰.

Populația județului Hunedoara a răspuns apelului printr-o participare entuziastă, concretizată și prin contribuțiile date pentru ajutorarea victimelor teroarei fasciste din Moldova și Nordul Transilvaniei. Muncitorii de la Uzinele de fier din Hunedoara și alți cetățeni din acest oraș au donat suma de 2.500.000 lei destinată văduvelor și orfanilor de război în cadrul „Săptămîinii Ardealului și Moldovei” și 800.000 lei pentru răniții din spitale¹¹. Muncitorii din Ghelar au donat aproape un milion de lei, cei de la minele aparținătoare societății „Mica” Brad suma de 1.538.082 lei etc. Suma de 2.500.000 lei s-a expediat prin „Banca Românească” la Cluj, urmînd să se mai expedieze, în continuare, sumele sosite la centrul de județ¹².

Documentele organizațiilor de partid și ale organizațiilor de masă atestă preocuparea permanentă pentru sprrijinirea ostașilor de pe front, a văduvelor și orfanilor de război, a răniților aflați în spitalele din județul Hunedoara. În orașul Hunedoara, numai în perioada 16—23 mai 1945, s-au colectat și distribuit văduvelor și orfanilor de război — în condiții dificile de aprovizionare a populației — cantitatea de 300 kg făină, 200 kg cartofi, iar răniților din spitale li s-au împărțit 300 pachete de tutun, 25 kg prăjituri și alte pachete cu alimente¹³.

Spitalele militare din Deva, la sfîrșitul iernii 1944—1945 au întîmpinat numeroase greutăți datorită lipsei de combustibil necesar încălzirii încăperilor. Din inițiativa organizației de partid din orașul Deva, în ziua de 1 aprilie 1945 s-a organizat o mare clacă a „Apărării Patriotice”, cu participarea a peste 3000 cetățeni în frunte cu cadrele conducătoare de

⁹ Arh. Stat. Deva, fond Prefectura județului Hunedoara, Bir. MONT, doc. nr. 2069/945.

¹⁰ *Zori noi*, an II, nr. 2/4 ian. 1945.

¹¹ Arh. Com. jud. P.C.R. Hunedoara, fond nr. 7, dos. 1271, fila 0036.

¹² *Zori noi*, an II, nr. 9/25 ian. 1945.

¹³ Arh. Com. jud. P.C.R. Hunedoara, fond nr. 7, dos. 1271, fila 0036.

partid, prefectul județului, primarul orașului Deva, reprezentanții organizațiilor de masă. Printr-o muncă chibzuită s-a adus din pădure o cantitate de aproximativ 35.000 kg lemne de foc, pe spate sau cu brațele, care a fost predată, în mod solemn, conducătorilor spitalelor române și sovietic¹⁴.

Prin grija „Apărării Patriotice” răniții erau vizitați săptăminal în spitalele militare din Deva, Brad și Orăștie. Cu asemenea prilejuri se distribuiau răniților alimente, țigări, ziare, cărți poștale etc.¹⁵. „Apărarea Patriotică” a contribuit la întărirea solidarității oamenilor muncii cu cei ce luptau cu arma în mină, pe frontul antihitlerist¹⁶.

Pe linia „Apărării Patriotice” s-a desfășurat o vastă activitate de ajutorare a țăranimii cu unelte agricole și asistență socială. Conducerea centrală a „Apărării Patriotice”, din sumele colectate pe țară a repartizat Regionalei Valea Jiului suma de 20.000.000 lei pentru a ajuta țăranii cu unelte, semințe și vite de muncă¹⁷. În acest sens, delegații organizației județene a „Apărării Patriotice” au făcut deplasări în 41 comune și sate repartizând țăranilor o mare cantitate de unelte agricole, ajutând astfel campania agricolă¹⁸. La rîndul lor, țăranii muncitori din județul Hunedoara au dăruit, pentru sprijinul frontului, însemnate cantități de produse agro-alimentare și animale: 398.482 kg grâu, 1.083.002 kg porumb, 512.664 kg orz, 234.249 kg ovăz, 14.483 kg făină de grâu, 1663 oi, 463 porci, 273 vite pentru tăiere, 3511 păsări, 202.815 kg cartofi, 32.074 varză, 55.289 kg zarzavaturi, 1334 kg slănină, 6443 kg zahăr, 6312 buc. ouă, 3677 kg brînză, 78.049 kg fructe, 32.556 kg rachiu, 5.759.470 fin și altele¹⁹. Țăranii hunedoreni au participat la repararea drumurilor și șoselelor, podurilor și rețelei de cale ferată distrusă de război, au efectuat transporturi de muniții și armament, alimente și furaje, ajungînd cu carele pînă la Petriș și Radna²⁰.

Cu contribuția cetățenilor, la Hunedoara, Săcel, Păclișa și cabana Voievozi, s-au înființat cămine și colonii pentru copiii orfani de război și ai minerilor nevoiași din Valea Jiului²¹.

Alături de sprijinul moral și material acordat armatei române, populația județului Hunedoara a manifestat întreaga sa sollicitudine față de nevoile unităților militare sovietice aflate pe teritoriul județului, în trecere. Atelierele centrale din Petroșani au efectuat reparații de bună calitate la autovehiculele aparținătoare armatei sovietice. Aceste reparații au fost executate cu cea mai mare promptitudine, în pofida greutăților avute în ateliere în domeniul aprovizionării cu piese și materiale.

Numai în perioada 19 sept. 1944—1 oct. 1944 s-au efectuat 128 reparații medii sau curente care au necesitat 5154 ore de muncă iar valoarea

¹⁴ Idem, fond nr. 5, dos. 533, fila nr. 0097.

¹⁵ *Primul Congres liber al Apărării Patriotice, august 1945*, Ed. Apărării patriotice, București, 23 August 1945, p. 158.

¹⁶ O. Matichescu, op. cit., p. 164.

¹⁷ *Buletinul Apărării patriotice*, seria II, an I, nr. 3 din 1 mai 1945.

¹⁸ *Primul Congres al Apărării patriotice*, op. cit., p. 158.

¹⁹ Arh. Stat. Deva, fond Prefectura jud. Hunedoara, dos. 16/1944, fila 2—16.

²⁰ Idem, fila 40, 61—64.

²¹ Ibidem.

manoperei și a materialelor s-a ridicat la cifra de 1.710.888 lei²², la care se adaugă și alte lucrări în valoare de lei 367.734²³.

Organele de stat precum și populația județului Hunedoara și-au îndeplinit cu rigurozitate obligațiile ce le reveneau din prevederile convenției de armistițiu. Cu sprijinul Direcției minelor din Petroșani, primăria orașului Petroșani, în primele zile ale lunii oct. 1944, a pus la dispoziția organelor militare sovietice o cantitate însemnată de alimente, care constau din 650 kg slănină și 13.500 kg făină populară. La începutul lunii nov. 1944, prin eforturi susținute, s-a reușit a se pune la dispoziție, de același organ de stat din Valea Jiului, cantitatea de 107.400 kg făină.

Într-un document din 9 august 1945 se arată că în cadrul prevederilor art. 5 din Convenția de armistițiu s-au efectuat cheltuieli în valoare de 115.529.545 lei. În privința obligațiilor izvorite din art. 10, Prefectura județului consemnează că față de sarcina de a se preda 1200 capete de vite s-au predat 1210, deci cu 10 vite în plus față de cota repartizată. Pe baza prevederilor art. 11 s-au făcut colectări de vite, reușindu-se a se expedia 2.223 capete de vite din care 1671 destinate pentru reproducție și 552 pentru tăiere. În cadrul obligațiilor de livrare s-au mai expediat 302 cai precum și 1713 ovine. Pentru subzistență s-a trimis cantitatea de 98.680 kg cereale²⁴.

Un mare ecou a stîrnit în rîndurile tineretului și ale întregii populații chemările lansate în decembrie 1944 de către tovarășul Nicolae Ceaușescu prin intermediul ziarului local: „Tineretul român trebuie să contribuie cu toată forța la lupta pentru înfrîngerea definitivă a Germaniei hitleriste... Întreg tineretul trebuie să se considere mobilizat... Asta înseamnă că nu numai pe front, dar și în spatele frontului, tineretul să-și facă datoria ca soldat al luptei contra fascismului”²⁵.

La acțiunile de sprijinire materială și politico-morală a frontului, tineretul hunedorean și-a adus contribuția cu înflăcărare patriotică. La Hunedoara, la întrunirea organizației U.T.C. din 23 martie 1945 un număr de 450 tineri muncitori au anunțat hotărîrea lor de a dona, pentru nevoile armatei române care luptă pentru front, salariul cuvenit pentru 4 ore de lucru²⁶.

Elevii liceelor din Deva și-au dat concursul la numeroase serbări organizate de „Apărarea Patriotică” în vederea colectării fondurilor pentru front, nordul Transilvaniei și Moldova, donînd ei însăși suma de 80.000 lei²⁷. Uteciștii din Valea Jiului au antrenat tineretul din toate localitățile miniere la acțiuni patriotice ca: repararea utilajului de exploatare minieră, repararea uneltelor pentru țărani, colecte și donații pentru front, ore suplimentare prestate gratuit pentru mărirea producției de cărbune etc. Doar în cîteva zile, la jumătatea lunii martie 1945, tinerii din Petroșani, Lonea și Petrila au strîns suma de 101.200 lei rezultată din

²² Arh. Centr. Cărbunelui Petroșani, fond nr. 4, inv. nr. 2, dos. C-dt Militar, fila 1, oct. 1944.

²³ Arh. Stat. Deva, fond SAR Petroșani Dir. Gen., dos. 4, fila 212.

²⁴ Arh. Com. jud. PCR Hunedoara, fond nr. 5, dos. 533, fila 0073.

²⁵ *Zori noi*, an I, nr. 7 din 21 dec. 1944.

²⁶ Arh. Com. jud. PCR Hunedoara, fond nr. 7, dos. 1271, f.n nr. 0101.

²⁷ *Zori noi*, an II, nr. 8 din 21 ian. 1945 și nr. 13 din 8 II 1945.

orele de muncă prestate suplimentar și au trimis-o pentru ajutorarea frontului²⁸.

Uteciștii din orașul Hațeg au desfășurat o largă acțiune patriotică în vederea ridicării unui monument eroilor grupului 5 Vinători de Munte și eroilor originari din Hațeg, căzuți în războiul antifascist și au donat suma de 50.000 lei²⁹.

Partidul Comunist Român, prin organizațiile sale, a adresat tineretului, în decembrie 1944, chemarea de a pleca pe frontul antihitlerist. Sute și mii de tineri din fabrici, din sate, din școli au răspuns cu înflăcărare la chemare înrolându-se ca voluntari în divizia „Tudor Vladimirescu” și în alte unități ale armatei³⁰.

Animăți de cele mai înalte sentimente partitice ei s-au prezentat în armată din propria lor voință pentru a contribui la înfrângerea dușmanului crâcnen, fascismul hitlerist.

Tinărul utecist Alexandru Rusu, fiu de moț din Bulzeștii de Sus, și-a făcut ucenicia la Baia de Criș, devenind lăcătuș. Actul de la 23 August l-a găsit printre muncitorii Uzinei I.A.R. — Brașov. La prima chemare a partidului a plecat pe front în mod voluntar. În martie 1945, unitatea sa dădea lupte pentru cucerirea cotei 618 pe teritoriul Cehoslovaciei. Comandantul i-a încredințat o misiune importantă. Relatînd despre fapta lui de vitejie, „Scinteia tineretului” menționează: „Rusu se ridică iarăși pe creastă... iscodind împrejur. Cîțiva fasciști răsăriră ca din pămînt dintr-o casă de ciobani, părăsită... Rusu deschise foc. Din cîteva rafale îi doborî. Dar o grupă întreagă de fasciști năvăli spre el. Rusu îi ține piept neconținut. Grupa lui începu să înainteze. Poziția inamicului fusese descoperită. În timpul acesta... din partea dreaptă un grup de fasciști se apropie de el. Cîteva gloanțe îi străpunseră trupul. Utecistul Rusu căzu cu fruntea pe automat... cu mîna înțeleștată pe trăgaci... Așa a căzut eroic tinărul utecist Alexandru Rusu, moț din „Țara de piatră”, pandur în Regimentul a III-lea de infanterie al diviziei „Tudor Vladimirescu”³¹.

Tinărul comunist Haralambie Munteanu n-a avut decît 17 ani cînd a cerut să plece voluntar pe frontul antihitlerist.³² Era orfan de mamă. A suferit exploatarea și mizeria de mic copil. A schimbat strungul cu automatul tocmai pentru a face ca în patria lui să înflorească o altă viață, mai fericită.³³

În ziua de 8 februarie 1945, relatează fostul voluntar, utecistul Haralambie Munteanu, am depus jurămint militar în orașul Batovțe din Slovacia. A doua zi am fost repartizat la Regimentul III Infanterie, în prima linie a frontului, pistolar în compania II-a. Am luat parte la luptele din zona satelor: Bognița, Teplai Vodă, Uglișa, Vișoca, Ropanite, Dalne Hamri, Lucevița, Jarnevița etc. precum și la acțiunile ofensive de pe cotele 489, 722, 756, 606, 618 și altele. În 19 martie 1945 în luptele

²⁸ Zori noi, an II, nr. 35 din 3 apr. 1945.

²⁹ Idem, nr. 29 din 27 martie 1945.

³⁰ V. Bîrză, *Tineretea înflăcărată*, Ed. militară, București, 1957, p. 4.

³¹ *Scinteia tineretului*, an II, seria II, nr. 1961/19 aug. 1955.

³² *Viața militară*, nr. 5/1956 p. 4.

³³ *Apărarea patriei*, nr. 2664 din 4 martie 1955.

incleștate de la Gron subunitatea era amenințată cu încercuirea. Pentru a salva unitatea din situația grea, împreună cu comandantul de pluton ne-am strecurat pe furiș în spatele inamicului și cu grenade am spart o porțiune din încercuire. În lupta din pădure am fost rănit de un glonte în umărul drept. Am continuat să trag cu mîna stîngă... Am scos din focul gloanțelor un rănit apoi am fost și eu evacuat”.³⁴

Utecista Ileana Fary, căsătorită Dobay, s-a înrolat voluntară ca soră medicală la spitalul de campanie nr. 14 a armatei române și a parcurs drumul acestei unități sanitare, de la Turda pînă la Zvolen în Cehoslovacia. La Brno, în luptele de stradă, utecista Ileana Fary — Dobay a salvat viața unei fetițe și a unei femei vîrstnice. Împreună cu bravi medici și sanitari a participat la salvarea a numeroase vieți de luptători. În cele mai multe cazuri răniții erau evacuați chiar sub ploaia gloanțelor vrăjmașe.³⁵

Populația județului Hunedoara a înconjurat cu toată dragostea armata română care, alături de armata sovietică, a luptat cu vitejie contra fascismului. Prin „Apărarea Patriotică”, în perioada 4—12 februarie 1945 s-a organizat în județ „Săptămîna armatei”. „Pentru a ajunge cît mai repede la victorie, la pace — se scria în articolul de fond al ziarului local — dragii noștri ostași trebuie să se bucure de tot sprijinul populației rămase acasă... În această săptămînă pentru ostașii din garnizoană se vor da reprezentanții de cinema și de teatru gratuite, răniților li se vor împărți daruri iar ostașilor de pe front li se vor trimite pachete. Aceste pachete vor fi aduse de membrii Apărării Patriotice chiar pînă în primele linii ale frontului”³⁶.

Victoria asupra Germaniei hitleriste a stîrnit un uriaș entuziasm popular și în rîndul oamenilor muncii din județul Hunedoara. Ziua de 9 Mai 1945, „Ziua Victoriei”, a fost sărbătorită pretutindeni în județ prin mitinguri, manifestații și mari serbări populare. La Deva, „populația plină de entuziasm — informa ziarul „Zori Noi” — se încolonează în ordine, îndreptîndu-se spre Palatul Prefecturii, defilînd în fața autorităților civile și militare. După defilarea din fața prefecturii coloana și-a luat drumul spre spitale pentru a-și arăta recunoștința față de ostașii care și-au vîrșat sîngele în lupta de eliberare și nimicire a hoardelor hitleriste. Trecînd în fața spitalelor românești vitejii răniți ne privesc din geam, de pe fețele tuturor se răsfrînge bucuria și fericirea acestei zile... În seara zilei, în piața orașului, populația civilă împreună cu armata au încins o horă care a durat cîteva ore... urmată de retragere cu torțe”³⁷. Populația județului Hunedoara a făcut o primire plină de dragoste fiilor viteji ai țării, cu prilejul întoarcerii unităților militare de pe front. La indicațiile conducerii Partidului Comunist Român au fost organizate „primiri mărețe trupelor noastre victorioase”³⁸, ridicîndu-se arcuri de triumf și organizîndu-se serbări prin participarea întregii populații.

³⁴ H. Munteanu, *Amintiri de pe frontul antihitlerist* (manuscris).

³⁵ Date culese de la veterana de război Ileana Dobay din Deva, azi pensionară.

³⁶ *Zori noi*, an II, nr. 12 din 4 februarie 1945.

³⁷ Idem, nr. 48 din 15 mai 1945.

³⁸ Arh. Com. jud. PCR Hunedoara, fond nr. 2, dos. nr. 18, fila 005.

ASPECTS DE L'APPUI ACCORDÉ AU FRONT ANTIHITLÉRIEN PAR
LA POPULATION DU DÉPARTEMENT DE HUNEDOARA

Résumé

L'appel du Parti Communiste Roumain aux masses larges de la population pour qu'elles accordent tout leur appui au front antihitlérien a suscité un puissant écho dans le département de Hunedoara, fait qui s'est traduit par un accroissement sensible de la production tant industrielle qu'agricole.